

Kiestinkiläisiä nimenmuuttajia

Kun Karjalan pakolaiset saapuivat Suomeen ja saivat elämänsä jonkinlaiseen järjestykseen (asunto, työ, opiskelu jne.), he muuttivat kirkonkirjoihin merkityt, venäläisten pappien antamat nimensä suomalaisiksi. Suuri osa muutti nimensä jo Karjalassa ollessaan, niinkuin Karjalan Vartia -lehdessä julkaistuista nimiluetteloista näkee (tiedot koonnut Kosti P a m i l o).

Aleksejeff Aleksandra ja Alex - Luoto /Aleks. ja Alex

Arhipoff Miikkula - Aro /Miikkula

Arhipoff Antti - Ahola /Antti

Arhipoff Arhippa - Palosaari / Arhippa

Arhipoff Veera - Kuro /Veera

Arhipoff Maksima - Louhe /Maksima

Bogdanoff Vaseli - Sinilehto Vaseli

Bogdanoff Aleks - Alanko / Aleks

Bogdanoff Pekka - Alanko /Pekka

Bogdanoff Heikki - Kotaniemi /Heikki

Bogdanoff Hilvana - Vihuri / Hilvana

Borodkin Antti - Ahmavaara / Antti

Borodkin Aleksanteri - Ahmavaara / Aleksanteri

Dementjeff - Koskinen /Janne

Dimitriejeff - Pikkarainen /Vasili

Dobrinin Okahvie - Anttinen/Okahvie

Fomin Matti - Nieminen /Matti

Fomin Oskari - Pajaranta /Oskari

Gavriloff Ivan - Arhippainen /Ivan

Homanen Veera /Feodora - Laine /Veera

Homanen Janne - Saarensalmi /Janne

Homanen Nikolai - Ranta /Nikolai

Homin Antti - Kallio /Antti

Homin Sampsa - Salmi /Sampsa

Ivanoff Iivo - Kaisla /Iivo

Ivanoff Antti - Kivelä / Ahti

Ivanoff Huotari - Ojala /Huotari

Ivanoff Vaseli - Mäkelä /Vaseli

Ivanoff Hotatta - Peltoni / Hotatta

Ivanoff Homa - Takaoja / Homa

Ivanoff Iivana - Pajuniemi / Iivana

Ivanoff Taimi - Timola /Taimi

Ivanoff Kuisma - Kukksaari /Kuisma

Ivanoff Martta- Jussila / Martta

Ivanoff Teppo - Tähti /Teppo

Ivanoff Simo - Salmi /Simo

Ivanoff Hilvana - Vihuri /Hilvana

Ivanoff Ivan - Veikkola /Ivan

Ivanoff Vaseli - Niemelä /Vaseli

Jakoljeff Anton - Jokela /Anton

Jakoljeff Huotari - Manner /Huotari

Jakoljeff Maksima - Joki /Maksima

Jakoljeff Joonas - Timola /Juda /Joonas

Jakoljeff Vasili - Jokiranta / Vasili

Jakoljeff Iivana - Lampela /Janne /Iivana

Jakoljeff Feodor - Kivelä /Feodor

Jakoljeff Irene - Karinoja /Irene

Jefimoff Vasili - Rinne /Vasili

Jelimoff Janne - Jaminen /Janne

Jemeljanoff Mehvo - Kasenranta /Mehvo

Jemeljanoff Timo - Sillankorva /Timo

Jemeljanoff Aleks - Raivoniemi /Aleksi

Jemeljeff Mikittä - Suurikivi /Mikittä

Jermolin Sakari - Peltonen /Sakari

Karpoff Timo - Kari /Timo

Karpoff Riiko - Karppanen /Riiko

Karpoff Vasili - Karpponen /Vasili

Karpoff - Virtala /Iivo, Simo ja Simo

Karpoff Arttimei- Rintelä /Arttimei

Karpoff Yrjö - Kulmakka /Yrjö

Karpoff Anton - Kuusiniemi /Anton

Karvarindin Vasili - Kylmä /Vasili

Karvarindin Antti - Karvonen /Antti

Karvarindin Matti - Laine /Matti

Karvarindin Ivan - Karvonen Juho

Karvarindin Risto - Haaparinne /Risto

Karvarindin - Siniaalto /Outi ja Orto

Karvarindin Sergei- Tähti /Sergei

Karvarindin Ivan - Pajunen /Ivan

Karvarindin Ivan - Saarikoski /Iivana

Karvarindin Mari - Jaakkola /Mari

Karvonen Konsta - Koivuniemi /Konsta

Karvonen Makarie - Laine / Matti

Kemoff Hilippä - Kauruma / Hilippä

Kemoff Prokko - Kemonen /Prokko

Kemoff Boris - Kemunen /Boris

Kemoff Kirilä - Pajaranta /Kirilä

Kemoff Stepan - Virta /Stepan

Kemoff Risto - Lampikukka /Risto

Kemoff - Kömönen /Aleksanteri ja Jekki

Kemoff Miihkali - Kotikorko /Miihkali

Kemoff Yrjö - Kotikorko /Yrjö

Kemoff Paavo - Polku /Paavo

Kemoff Stepan - Puntamo /Stepan

Kiriloff - Kiriläinen /

Kiriloff - Alanko / Nikit /Mikko

Kononoff Timo - Kovala /Timo

Kononoff Andrei- Mäkelä / Antti

Kononoff Ilja - Kovaranta /Ilja

Kononoff Grigori - Kotiniemi /Grigori

Kostkin N - Kotkaranta / N

Kuikin Ivan - Kivioja /Iivana

Kuismin Vaseli - Vesihovi /Vaseli

Langujeff Benjam - Huhtilampi /Benjam

Leontjeff Sergei - Kenttinen /Sergei

Leontjeff Santeri - Leinonen /Santeri

Lipajeff Vaseli - Korkoniemi /Vaseli

Loskin Makarie - Jokela /Makarie

Loskin Ivan - Laakso /Ivan

Loskin Ivan - Pekkonen /Ivan

Loskin Huotari - Laine /Huotari

Loskin Juho - Karinoja /Juho

Majurin Matro - Salomaa /Matro

Majuroff Ivan - Luhtala /Janne

Majuroff Jyrki - Salmi /Yrjö /Jyrki

Maloff Ivan - Alava /Iivana /Janne

Maloff Ontto - Pekkarinen /Ontto

Martinoff Jestu - Kuusiranta /Jestu

Matfejeff Jyrki - Kallio /Jyrki

Matfejeff Simo - Mattinen /Simo

Matfejeff - Sulosalu /Hilippä, Teppo, Paavo, Janne ja Feodor

Miinin Ivan - Mäkelä /Janne

Miinin Paavo - Saarikoski /Paavo

Mitrofanoff Mikko - Kontu /Mikko

Mitrofanoff Roman- Marten /Roman

Ossipoff Ivan - Lepistö /Ivan

Ossipoff Veera - Simola /Veera

Ossipoff Ivan - Ranta /Juho /Ivan

Pestrikoff Timo - Kiviranta /Timo

Pestrikoff - Liinasaari /Kalle, Alekski ja Lotta

Pestrikoff Kalle - Kuusela /Kalle

Pestrikoff Huotari- Tyven / Heikki

Pestrikoff Kristo - Kuusiranta /Kristo

Pestrikoff Mikko -Petraikoski /Mikko

Pestrikoff Jaakko - Pohjola /Jaakko

Pestrikoff Apro - Peltola /Apro

Petroff Ivan - Kiviluoto /Ivan

Petroff Viktor - Kiviluoto /Viktor

Piettajeff Ivan - Mäntyniemi /Ivan

Piettajeff Feodor - Raiva /Heikki

Pättijeff Simo - Pääkkönen /Simo

Päätöjef Janne - Kukri /Janne

Päätöjef Yrjö - Termä /Yrjö

Päätöjef Ivan - Puntamo /Ivan

Semenoff Aleksei - Aho /Aleksei

Semenoff - Simola /Janne ja Pekka

Semenoff - Salo /Simo

Semenoff Vasili - Semola /Vasili

Semenoff Ivan - Hilippälä /Jaakko

Semenoff Iivana - Saari /Iivana

Sergejeff Onufrie - Koite /Arvi/Vladimir

Sergejeff Ipatti - Raivolampi /Ipatti

Sergejeff Homa - Kotkansalo /Homa

Sergejeff Pekka - Laito /Pekka

Sidoroff Sergei - Kotiniemi /Sergei

Sidoroff Trohkima - Ahola /Trohkima

Smolennikoff Makarie - Kuusiranta /Makarie

Sodoroff Paavo - Lehtola /Paavo

Tarasoff Timitra - Palomäki /Timitra

Terentjeff Ivan - Koski /Janne

Terentjeff Vali - Ruokonieniemi /Vali

Terentjeff Roope - Tervo /Roope

Terentjeff Mikko - Vaara /Mikko

Terentjeff Kormila - Törmänen /Kormila

Terentjeff Karppa - Loso /Kalle / Karppa

Suomalaisia kielentutkijoita ja tiedemiehiä Kiestingissä

Vuosisadan vaihteen kahden puolen Kiestingin alueella kävi useita suomalaisia tutkimusmatkailijoita, kielen- ja kansantapojen tutkijoita, taiteilijoita ja runonkerääjiäkin, viimemainittuja kuitenkin vähemmän. Uskottiin näet, ettei Uhtuan pohjoispuolisilla alueilla ole vanhoja runoja.

A.J.SJÖGREN oli ensimmäinen Vienan-Karjalan sisämaan kylissä käynyt tiedemies. Kesällä 1824 hän Solovetskin matkalta palatessaan nousi Kemijokea Jyskyjärvelle saakka, kävi Uhtualla, Vuokkiniemessä ja Vuonnissa ja jatkoi matkaansa Pistojärven ja Suvannon kautta Kuusamoon.

Sieltä Sjögren matkusti Lappiin, missä viipyi useita kuuksia tavaten mm. Lapin tuntijat Fellmanin ja Stockflethin. Etelään hän palasi itäistä reittiä Petsamon, Kuolan ja Kannalahden kautta. Koudasta Sjögren jatkoi Kiestingin Lohilahteen ja edelleen Tuoppajärven Saaren vanhauskoiluostariin, jonne hän saapui 20. p:nä helmikuuta 1826.

Luostarisaarelta Sjögren matkusti Skiitan, Valasjoen, Kiisjoen ja Suolapohjan kautta Paanajärven kylään ja jokea alas Kemin kaupunkiin.

A.J. Sjögren: Allmänna Ephemerider (XIII 1.1.1826-31.12.1826)

ELIAS LÖNNROT kävi Kiestingissä VII keruumatkaltaan marras-joulukuussa vuonna 1836 ja toisen kerran alkuvuodesta 1937. Alkumatka sujui tuttujen paikkojen kautta Uhtualle, mistä Lönnrot matkusti pohjoiseen hevospelillä ja hiihtämällä reittiä Ohta-Pistojärvi-Suvanto-Tuhkala-Suurijärvi ja Vaarakylä. Sieltä hän hiihti Skiittaan ja edelleen 8 virstaa Tuoppajärven manasteeriin Pyhään Saareen. Yövyttyään luostarissa Lönnrot lähti matkaan viettääkseen joulun Kuusamossa.

Viikon päästä Lönnrot jatkoi Kuusamon kirkolta Tavajärven kautta Oulankaan Pääjärven länsirannalle, sieltä järven poikki Majavalahteen (Miikkulanlahti) ja edelleen Heinäjärven ja Jelettijärven kylien kautta Kieretin kauppaan. Matka jatkui sieltä pohjoiseen.

Elias Lönnrot: Matkat 1828-1844. W&G 1981.

M.A. CASTRÉN lähti Venäjän Karjalaan v.1839 Kajaanin kautta. Siellä hän poikkesi piirilääkäri Lönnrotin luona saamassa tarpeellisia ohjeita. Matkareitti oli seuraava: Kuhmo-Kolvasjärvi-Repola-Miino-Akonlahti-Vuokkiniemi-Jyväskylä. Uhtualta Castrén suuntasi pohjoiseen ja kiersi Tuoppajärven länsirannan ky-

lien (Valasjoki, Vaarakylä) ja Pääjärven kautta Kuusamoon.

M.A. Castrén: Tutkimusmatkoilla Pohjolassa. Tammi 1953.

AKSELI BORENIUS teki ensimmäisen matkansa Vienan-Karjalaan Arvid Genetzin kanssa kesällä 1871. Matkareitti johdettiin Aunuksen (Vieljärvi, Säämäjärvi, Paatene, Ontajärvi, Rukajärvi) kautta Suikujärvelle. Poikettuaan Kemissä Borenius ja Genetz vaelsivat Kiestinkiin, minne he saapuivat syyskuun lopulla. Täältä matka suuntautui Tuoppajärven länsirantaa Valasjoen ja Suurijärven kautta etelään Uhtualle ja edelleen Vuokkiniemen ja Akonlahden kautta Suomeen.

Matka todisti, ettei vanha runo ole vielä kadonnut kansan suusta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura otti Boreniuskeräelmät mielihyvällä vastaan ja päätti Aug. Ahlqvistin ehdotuksesta lähettää uuden kolmemiehisen retkikunnan Boreniusjohtajalle Kalevalan laulumaille.

Toiselle keruumatkalleen Borenius lähti kesäkuussa 1872 kumppaneinaan Arvid Genetz ja Aksel Berner. Retkikunta matkasi suoraan vanhan runon ydinalueelle, Vuokkiniemen kyliin ja Uhtualle. Sieltä Berner ja Genetz lähtivät Luusalmien, Jyskyjärven ja Paanajär-

ven kautta Tuoppajärvelle. Borenius seurasi vähän myöhemmin perästä ja retkeläiset yhtyivät Suolapohjassa, Tuoppajärven eteläpäässä. Sieltä Genetz lähti Kiisjoen ja Vaarakylän kautta Pääjärven suuntaan, Borenius ja Berner jatkoivat matkaa veneellä Tuoppajärveä myöten Kiisjoen kylään ja Skiittaan, poikkesivat Valasjoella ja Kokkosalmessa ja tapasivat Genetzin Sohjanansuussa, jonne tämä oli saapunut käytyään Suurijärvessä, Kämpälissä ja Kananaissa. Yhdessä tutkijat matkasivat sitten Pääjärveä Oulangan kautta Vartiolammin kylään ja Paanajärvelle. Hoidettuaan siellä mm. postiasiansa he palasivat Sohjanansuuhun ja suuntasivat etelään reittiä Kananainen-Tuhkala-Akkala-Ohta-Pistojärvi ja edelleen Vuonninen.

Erkki Itkonen: A.A. Borenius-Lähteenkorva, kansanrunouden kerääjä ja tutkija. Suomi V:18. SKS 1936.

A.W. ERVASTI, oululaisen sanomalehtimiehen retki Vienaan kesällä 1879 oli merkitykseltään ja vaikutuksiltaan melkein Lönnrotin matkojen veroinen: tuolloin syntyi ideologinen ajatusrakennelma, Karjalan kysymys. Ervastian mittava matkareitti (kumppanina oli hänen serkkunsa Hjalmar Basilier) oli lyhyesti seuraava: Kuh-